

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, I piętro, tel. 218-03
Administ. czynna od g. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ceny ogłoszeń: Zwyczajne: 1 kolumna — zł. 100.—; 1/2 kolumny — zł. 50.—; 1/4 kol. — zł. 25.—; 1/8 kol. — zł. 15.—. Drobne po 10 gr. za 1 wyraz najmniejsze ogłoszenie zł. 1.—

Pronumerata: Miesięcznie zł. 1.—

Cena egzemplarza zł. 0.30

Nr. 49 (685)

Łódź, dnia 6 grudnia 1932 r.

Rok XIV

Treść numeru: Sprawozdanie z Ogólnokrajowego Zjazdu w sprawach komunikacji miejscowej, odbytego w Warszawie w dniach 21—23 października 1932 r. — Okólniki. — Kronika miejska. — Z życia miast. — Obwieszczenia. — Ogłoszenia.

Inż. J. BRZOZOWSKI

Naczelnik Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich
Magistratu m. Łodzi

Sprawozdanie z Ogólnokrajowego Zjazdu w sprawach komunikacji miejscowej, odbytego w Warszawie w dniach 21—23 października 1932 r.

(Dokończenie)

Elektryczne koleje szybkobieżne.

W miastach miljonowych mają zastosowanie elektryczne koleje szybkobieżne podziemne i nadziemne. Ze względu na bardzo duże koszty inwestycyjne mogą być stosowane tylko w wielkich miastach o bardzo gęstym ruchu. Dla Polski ten środek lokomocji ma znaczenie tylko dla Warszawy. Obliczenia wykazują, że szybkobieżne koleje elektryczne są najekonomiczniejszym środkiem przewozowym, wymagają natomiast odpowiedniej gęstości ruchu. Zastosowanie ich w wielkich miastach przy bardzo dużym ruchu przynosi ogromne korzyści ze względu na:

- 1) odciążenie jezdni przez poprowadzenie torów pod lub nad ziemią,
- 2) wielką zdolność przewozową i dlatego nadają się bardziej od innych środków przewozowych do transportu mas,
- 3) wielką szybkość komunikacji.

Ruch podmiejski i międzymiastowy.

Środkami lokomocji dla ruchu podmiejskiego i międzymiastowego są autobusy, koleje dojazdowe i lokalne.

Z referatu inż. p. Nestrypke oraz z referatu P. Jourdain, dyrektora zarządzającego Towarzystwa Kolei Dojazdowych północo-zachodu

Paryża, wygłoszonego na XXIII Międzynarodowym Kongresie Międzynarodowego Związku Tramwajów, Kolei Dojazdowych i Publicznych Przewozów Samochodowych, który się odbył w roku bież. w Hadze, podanego w streszczeniu przez prof. R. Podoskiego, wynika, że naogół koszt przewozu osób i towarów na większe odległości kolejami dojazdowymi i lokalnymi jest niższy niż autobusami. Biorąc jednak pod uwagę koszt przeladunku towarów na kolejach dojazdowych, koszt przewozu towarów na małej odległości do 5 klm., mogą wypaść taniej autobusami.

Wobec wysokich kosztów eksploatacyjnych ruch autobusowy nie jest niebezpieczny ani dla kolei głównych ani dla tramwajów miejskich, bardzo dotkliwie natomiast odczuwają tę konkurencję koleje dojazdowe i to pomimo faktu, iż porównanie kosztów przewozu tak osób jak i towarów wykazuje, że są one z wyjątkiem zupełnie specjalnych wypadków naogół niższe na kolejach jak na autobusach. Podkreślić jednak należy, że regularne prawidłowo eksploatowane linie autobusowe nie stanowią poważniejszej konkurencji nawet dla kolei dojazdowych; niebezpiecznymi tu są drobni przedsiębiorcy nie podlegający ściślejszej reglamentacji, nie ponoszący kosztów utrzymania dróg, niepodlegający całemu szeregowi opłat i zobowiązań, nie trzymający się rozkładów jazdy, lecz uruchamiający swe autobusy w razie i w miarę potrzeby. W tych warunkach mogą — nie licząc pracy własnej — przewozić podróżnych po niższych cenach niż kolej.

Konkurencja jest potrzebna i bardzo pożyteczna, gdyż ona pobudza do stosowania najlepszych i najdogodniejszych urządzeń, ona zmusza do stosowania niskich opłat. Ale konkurencja musi być uczciwa i rozsądna. Nieuczciwa konkurencja zniszczyć może istniejące na zdrowych i racjonalnych powstałe zasadach przedsiębiorstwa, nie dając wzamian nic. Słusznem więc jest, że ustawodawstwo nasze dąży do wytworzenia normalnych stosunków w tej dziedzinie (ustawa o zarobkowym przewozie z dnia 14 marca 1932 roku).

Na podstawie przeprowadzonych prac ustalono, że zastosowanie autobusów jest racjonalne:

- 1) przy słabym ruchu i niewielkich ilościach przejazdu,
- 2) dla dostarczenia publiczności i towarów do stacji kolejowych,
- 3) dla dostarczenia towarów bezpośrednio do miejsca przeznaczenia,
- 4) do przewozów specjalnych, np. w celach turystycznych.

Koleje dojazdowe i lokalne mogą być parowe i elektryczne. Porównywując kolejki elektryczne i parowe widzimy, że dla trakcji elektrycznej charakterystyczne są: większa szybkość, mniejsza odległość pomiędzy przystankami i większa gęstość ruchu. Z tego wynika, że zakres działania kolei elektrycznej obejmować winien przede wszystkim podmiejskie koleje dojazdowe, przechodzące przez gęsto zaludnione okolice.

Reasumując wszystko wyżej powiedziane, widzimy, że dla słabego ruchu należy stosować taki środek, którego koszty inwestycyjne wynoszą najmniej, a w miarę jak ruch staje się gęstszym stosuje się środki komunikacyjne, wymagające większego kapitału inwestycyjnego, ale dające natomiast lepsze wyniki w eksploatacji.

Kolejność tych środków byłaby więc następująca:
w miastach: autobus, trolleybus, tramwaj, elektryczna kolej szybko-
bieżna (podziemna lub nadziemna).

W okolicach podmiejskich i zamiejskich: omnibus, kolej parowa
i kolej elektryczna.

Inż. Ignacy Rostek w referacie swoim „Zagadnienia obniżenia
taryfy tramwajowej” zastanawia się nad możliwościami obniżenia ta-
ryf. Referent uważa pracę swoją jako studjum orientacyjne, niewy-
czerpujące tematu.

Dla przeprowadzenia badań referent bierze okres 5-letni za lata
1927/1931 i podaje w tablicach dla 9 przedsiębiorstw tramwajowych
zestawienia porównawcze, dotyczące: przewozu pasażerów, przebiegu
wozo-km., wpływów ogólnych, wpływów na 1 pasażera i wpływów
na 1 wozo-klm. rzeczywisty. Cyfry, dotyczące roku 1927 przyjęte zo-
stały za 100% i odpowiednio do tego obliczono wskaźniki procentowe
dla lat następnych (tabl. 1). Tablice te załączam, ponieważ zawierają
bardzo charakterystyczne dane. Z zestawień wynika, że we wszyst-
kich branych pod uwagę przedsiębiorstwach ilość pasażerów w porów-
naniu z rokiem 1927 wzrosła, wzrosły również i wpływy ogólne na
jednego pasażera (wyjątek stanowią miasta Bielsko—Biała), natomiast
wpływy na 1 wozo-klm. w niektórych miastach zmniejszyły się w po-
równaniu z rokiem 1927, a to z tego powodu, że w znacznie jeszcze
większym stopniu jak ilość przewiezionych pasażerów, wzrosła ilość
wagono-kilometrów rzeczywistych. Ze wzrostem ilości wagono-kilom.
zmniejsza się ilość pasażerów, przewiezionych na 1 wozo-kilom., co
widać z tablicy 2-giej. Cyfry podane w tej rubryce za rok 1931 są
mniejsze jak w roku 1927 — napelnienie wozów jest mniejsze. Są
one zbliżone do norm spotykanych zagranicą, lecz jeszcze nieco
wyższe od tych ostatnich.

Referent z przytoczonych zestawień nie wyciąga żadnych wnio-
sków, przypuszcza tylko, że ponieważ w 6 miastach (podanych w ze-
stawieniu) taryfa od 1927 roku została podniesiona z 20 na 25 gr.,
gdyby obniżyć ją do pierwotnego poziomu, t. j. do 20 groszy, to i średni
wpływ na pasażera zmniejszyłby się do wielkości, osiągniętej w tymże
roku 1927. Dalej referent przypuszcza, że obniżenie taryfy wywoła-
łoby podniesienie frekwencji do maximum osiągniętego w danych
przedsiębiorstwach w jednym z lat okresu 1927 do 1931. Na podsta-
wie tych założeń referent robi obliczenie dla Warszawy, Krakowa
i Lwowa i dochodzi do wyników następujących: obniżenie taryfy nor-
malnej do 20 gr. spowodowałoby zmniejszenie wpływów od 5 do 12%.
Aby otrzymać te same wpływy co obecnie, frekwencja winna być
większa od 8 do 17% — referent jednak wątpi czy obniżenie taryfy
wpłynęłoby na takie zwiększenie frekwencji.

Referent nie analizował bliżej podanych w swoim referacie da-
nych. Nie mając wyczerpującego materiału cyfrowego nie można się
wypowiedzieć kategorycznie, czy i w jakich granicach możnaby zni-
żyć obecnie obowiązujące taryfy bez obawy narażenia przedsiębior-
stwa na deficyty lub ograniczenie słuszných zysków, rozpatrując jed-
nak podane przez referenta tabele, nasuwają mi się następujące uwagi.

Z podanych w tabeli danych widać, że we wszystkich przedsię-
biorstwach od roku 1927:

Zestawienie wyników eksploatacyjnych za lata 1927, 1928, 1929, 1930 i 1931

Tablica 1.

(Dane, wyrażone w procentach, przyczem cyfry z 1927 roku określone jako 100%).

MIEJSCE PRZEDSIĘBIOR- STWA	Ilość przewiez. pasaż.				Ilość wag. km rzecz.				Wpływy				Wpływ na 1 pasażera				Wpływ na 1 wozokm. rzecz.			
	1928	1929	1930	1931	1928	1929	1930	1931	1928	1929	1930	1931	1928	1929	1930	1931	1928	1929	1930	1931
1. Bielsko-Biała	126	143	140	126	115	120	137	128	124	135	132	116	100	96	96	93	108	112	97	91
2. Bydgoszcz	120	128	120	105	115	117	122	118	121	135	137	120	100	104	113	113	105	116	112	102
3. Grudziądz	113	124	116	103	108	108	113	111	121	137	125	105	106	110	108	102	110	—	110	94
4. Kraków	114	117	130	119	—	109	112	117	128	138	148	137	114	121	117	117	116	130	137	121
5. Lwów	110	113	112	103	104	107	107	103	119	126	130	119	107	111	115	115	114	118	122	116
6. Łódź	137	145	124	119	125	138	137	137	136	148	144	139	100	102	115	115	109	107	105	100
7. Poznań	116	137	119	109	107	144	133	121	128	174	150	133	113	129	129	126	120	120	113	109
8. Toruń	119	122	123	104	118	121	134	133	121	128	135	114	102	105	109	109	103	105	101	86
9. Warszawa	119	115	112	101	113	128	134	136	121	140	144	131	102	121	129	129	107	109	107	96

Tablica 2.

Miejsce przedsiębiorstwa	Ilość pasażerów przewiezionych na 1 wag. km.					Wpływ na 1 wag. km. rzeczywisty w zł.					Wpływ na 1 pasażera w złotych				
	1927	1928	1929	1930	1931	1927	1928	1929	1930	1931	1927	1928	1929	1930	1931
1. Bielsko-Biał.	4,9	5,4	5,9	5,0	4,3	1,20	1,30	1,35	1,16	1,09	0,243	0,240	0,230	0,229	0,225
2. Bydgoszcz	5,3	5,5	5,8	5,0	4,0	0,81	0,85	0,94 ¹	0,91	0,83	0,153	0,153	0,160 ¹	0,173	0,173
3. Grudziądz	5,6	5,9	6,4	5,8	5,2	0,78	0,86	0,96 ¹	0,86	0,73	0,137	0,146	0,151 ¹	0,148	0,140 ¹
4. Kraków	5,8	5,8 ¹	6,2	6,7	5,9	1,09 ¹	1,27 ¹	1,42	1,49	1,32	0,190 ¹	0,217 ¹	0,230 ¹	0,223	0,223
5. Lwów	5,4	5,7	5,7	5,7	5,4	0,94	1,07	1,11	1,15	1,09	0,174	0,187	0,194	0,201 ¹	0,201
6. Łódź	6,7	7,4	7,0	6,1	5,8	1,20	131,4	1,28	1,26	1,20	0,179	0,179	0,183	0,206	0,207
7. Poznań	6,9 ¹	7,3	6,5	6,1	6,0 ¹	1,06 ¹	1,27	1,28	1,20	1,16 ¹	0,153 ¹	0,173	0,197	0,196	0,193 ¹
8. Toruń	5,5	5,5	5,5	5,1	4,3	0,93	0,96	0,98	0,94	0,80	0,170	0,174	0,178	0,186	0,186
9. Warszawa	7,4	7,7	6,6	6,1	5,5	1,32	1,41	1,44	1,41	1,27	0,178	0,182	0,216	0,229	0,230

¹⁾ Wynik z trzech kwartałów.

- 1) wzrosła ilość przewiezionych pasażerów,
- 2) wzrosła ilość wagono-kilometrów rzeczywistych,
- 3) wzrosły wpływy ogólne,
- 4) wzrosły wpływy na jednego pasażera (z wyjątkiem miasta Bielsko—Biała, które zresztą taryfy nie zmieniło),
- oraz 5) w części przedsiębiorstw wzrosły wpływy na jeden wozokilom. rzeczywisty.

Jeżeli więc w roku 1927 przedsiębiorstwa nie miały deficytów a wykazywały zyski, to gdyby obecnie przy większej ilości pasażerów jaką wykazuje rok 1931 wrócić do taryfy z roku 1927, t. j. 20 groszy za normalny bilet, nie należałoby się obawiać zysków mniejszych jak w roku 1927, nawet w przedsiębiorstwach, w których wpływ za 1 wozokilometr się zmniejszył.

Jeżeli jeszcze wziąć pod uwagę i to, że obniżenie taryfy przyczyni się jeszcze do zwiększenia w większym lub mniejszym stopniu ilości przewozu pasażerów ponad ilość przewiezioną w roku 1931, nie powinno ulegać wątpliwości, że przy obniżeniu taryfy, dostosowanej w roku 1927, t. j. do gr. 20 za bilet normalny, przedsiębiorstwa osiągną zyski większe jak w roku 1927.

W dyskusji prowadzonej nad wygłoszonymi referatami szereg mówców wypowiedział się za umieszczeniem w prasie codziennej artykułów, oświetlających fachowo sprawy dotyczące zagadnień komunikacji miejscowej a to z tego względu, że pojawiające się w tej prasie artykuły nie zawsze rzeczowo, a nawet nieraz błędnie informują publiczność i pod ich wpływem przedstawiciele samorządów podejmują nieraz niewłaściwe decyzje. Słusznem jest ażeby w prasie ukazywały się artykuły należycie informujące, ale w interesie zarówno samorządów i ludności, jak i nie w mniejszym stopniu samych przedsiębiorstw komunikacyjnych leży, ażeby pomiędzy samorządami i przedsiębiorstwami temi istniał ścisły kontakt i wzajemne zrozumienie. Z jednej strony samorząd musi rozumieć, że towarzystwo prywatne eksploatując przedsiębiorstwo użyteczności publicznej czyni to dla zysku, a z drugiej — towarzystwa eksploatujące przedsiębiorstwa użyteczności publicznej winny sobie zdawać sprawę, że wykorzystując zadania w zastępstwie samorządów, mają specjalne przywileje i korzyści, muszą więc liczyć się i z obowiązkami, jakie winny spełniać w stosunku do gminy i jej mieszkańców.

OKÓLNIK Nr. 25.

Do wszystkich Wydziałów Zarządu Miejskiego w miejscu.

Unieważniając okólniki Nr. 16 z dnia 25 kwietnia 1926 roku, Nr. 52 z dnia 25 grudnia 1926 roku i Nr. 25 z dnia 15 czerwca 1928 roku w sprawie zamawiania, dostarczania i katalogowania czasopism oraz książek, zarządza się co następuje:

I. Czasopisma.

1. Prenumeratą dla wszystkich Wydziałów Zarządu Miejskiego pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych zajmuje się Wydział Prezydjalny. Wyjątek stanowią Miejska Biblioteka Publiczna i Miejskie Wypożyczalnię Książek, które sprawę prenumeraty załatwiają dla siebie bezpośrednio.

2. Każdy z Wydziałów Zarządu Miejskiego obowiązany jest w dniu 15 listopada każdego roku nadesłać Wydziałowi Prezydjalnemu wykazy:
 - a) pism codziennych (miejsowych i zamiejscowych),
 - b) czasopism (tygodników, miesięczników i kwartalników),
 - c) pism fachowych (krajowych i zagranicznych) i
 - d) dzienników urzędowych —
jakie zamierza prenumerować w roku przyszłym.
3. Wydział Prezydjalny obowiązany jest w terminie do dnia 1 grudnia każdego roku sporządzić ogólny wykaz pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych, jakie Zarząd Miejski zamierza prenumerować w roku przyszłym oraz przedłożyć go Prezydentowi miasta do zatwierdzenia.
4. Ilość pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych, prenumerowanych przez Zarząd Miejski, winna być ograniczona do minimum. Pisma codzienne prenumerować mogą zasadniczo tylko: Wydział Prezydjalny (dla Prezydjum Magistratu, Archiwum Akt Dawnych i Referatu Prasowego), Wydział Oświaty i Kultury (dla bibliotek i czytelni) Wydział Opieki Społecznej (dla zakładów dobroczynnych) i Wydział Zdrowotności Publicznej (dla szpitali miejskich); czasopisma prenumerować może zasadniczo tylko Wydział Oświaty i Kultury (dla bibliotek i czytelni); pisma fachowe i dzienniki urzędowe prenumerować może każdy Wydział Zarządu Miejskiego.
5. Kredyty, potrzebne na prenumeratę pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych, wnoszą Wydziały Zarządu Miejskiego do swych Zamierzeń Skarbowych na dany rok administracyjny, przewidując jednocześnie pewną rezerwę na prenumeratę pism, czasopism lub dzienników urzędowych nowoukazujących się.
6. Dostawę dla Zarządu Miejskiego pism codziennych, czasopism, pism fachowych powierza się jednej z księgarń miejsowych, unikając tem samem konieczności prowadzenia korespondencji i rozrachunków z redakcjami poszczególnych wydawnictw. Prenumeratę dzienników urzędowych zamawia się bezpośrednio w administracjach.
Wyboru księgarń, której w roku przyszłym ma być powierzona dla Zarządu Miejskiego dostawa wydawnictwa, dokonywa na wniosek Wydziału Prezydjalnego Prezydent miasta.
7. Najpóźniej w dniu 15 grudnia każdego roku Wydział Prezydjalny obowiązany jest unieważnić wszelkie poprzednie zamówienia oraz powiadomić właściwą księgarnię, jakie pisma codzienne, czasopisma i pisma fachowe Zarząd Miejski prenumerować będzie w roku przyszłym.
Odpis zamówienia, wystosowanego do księgarń, przesyła Wydział Prezydjalny wszystkim zainteresowanym Wydziałom Zarządu Miejskiego do wiadomości.
8. Zamówione przez Wydział Prezydjalny pisma codzienne, czasopisma, pisma fachowe są przez właściwą księgarnię przysyłane bezpośrednio zainteresowanym Wydziałom Zarządu Miejskiego wzgl. wskazanym przez nie instytucjom miejskim. Dzienniki urzędowe zaś będą dostarczane za pośrednictwem Centralnej Ekspedycji.
9. Z wszelkimi reklamacjami w sprawie nieregularnego dostarczania wydawnictw zwracają się Wydziały Zarządu Miejskiego bezpośrednio do właściwej księgarńi, a gdy to nie skutkuje — do Wydziału Prezydjalnego z prośbą o interwencje.

10. Prospekty redakcyj nowoukazujących się wydawnictw są przez Centralną Ekspedycję kierowane do Wydziału Prezydjalnego, który, po porozumieniu się z zainteresowanym Wydziałem, zamawia w właściwej księgarni wzgl. włącza prospekty do odnośnych akt.
11. Należność za prenumeratę wydawnictw dla Zarządu Miejskiego uiszcza Wydział Prezydjalny raz na kwartał na podstawie rachunków dostarczonych przez właściwą księgarnię.
12. Prenumerowane wydawnictwa powinny być przez poszczególne Wydziały Zarządu Miejskiego skrzętnie zgromadzone, a w terminie do dnia 1 kwietnia każdego roku — za rok ubiegły kompletowane, zszywane, inwentaryzowane i przechowywane w podręcznych bibliotekach wydziałowych.

Pisma codzienne kompletuje tylko Archiwum Akt Dawnych.
13. W terminie do dnia 15 stycznia każdego roku przysługuje prawo Wydziałom Zarządu Miejskiego zwrócenia się do Wydziału Prezydjalnego z uмотywowaną prośbą o dostarczenie brakujących do kompletu z ubiegłego roku numerów poszczególnych wydawnictw.
14. Wydział Prezydjalny w dniu 1 lutego każdego roku sporządza ogólny wykaz brakujących do kompletu numerów wydawnictw i przesyła go właściwej księgarni dla zrealizowania.

II. Książki.

1. Prawo zakupu książek przysługuje wyłącznie tym wydziałom i urzędowi miejskim, które posiadają w budżecie odpowiednie na to kredyty i tylko do wysokości sum preliminowanych. Ponieważ cena pojedynczej książki wynosi zazwyczaj sumę niewielką, przeto przekroczenia pozycji budżetowych, przeznaczonych na zakup książek, są niedopuszczalne.
2. Zamówień i zakupu książek dokonywa bezpośrednio każdy Wydział, któremu książki są potrzebne.
3. Zakupione książki wraz z rachunkiem winny być dostarczone w krótkiej drodze (przez delegowanego praktykanta lub gońca) w godzinach urzędowych Bibliotece Publicznej dla zainwentaryzowania. Biblioteka Publiczna z nadesłanymi książkami załatwia wszystkie manipulacje podobnie jak z książkami, zakupionymi bezpośrednio dla siebie (numerowanie, katalogowanie, ostemplowanie i t. p.).
4. Zainwentaryzowane w Bibliotece Publicznej książki, zakupione przez Wydziały Magistratu i potrzebne im do podręcznego użytku, Biblioteka Publiczna odnotowuje jako będące w depozycie zainteresowanego Wydziału w jego bibliotece podręcznej.
5. Katalogi bibliotek podręcznych prowadzone są przez Wydziały na podstawie części III niniejszego okólnika.
6. Główny Bibliotekarz Miejski obowiązany jest sprawdzać stan wydziałowych bibliotek podręcznych oraz udzielać wszelkich instrukcyj co do prowadzenia tych bibliotek. Stan liczebny bibliotek powinien być taki, ażeby usprawiedliwiony był charakter podręcznych bibliotek w wypadku przeładowania podręcznych bibliotek książkami, które nie są stale w użyciu Bibliotekarz Główny — w porozumieniu z zainteresowanym Wydziałem — zabiera zbyteczne książki do Biblioteki Publicznej.
7. Asygnacje na należność za zakupione przez Wydziały książki sporządzają zainteresowane Wydziały bezpośrednio. Jako dowód kasowy do tych asygnacyj winny być dołączone zamówienia i rachunki firm za zakupione książki, przyczem na rachunku winna być adnotacja Biblioteki Publicznej o zainwentaryzowaniu książek ze wskazaniem numeru inwentarzowego.

8. Zamówienia na zakup książek poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej muszą być kierowane do Wydziału Prezydjalnego dla uprzedniego wyjednanania zezwolenia państwowych władz skarbowych.
9. W przeciągu 2-ch miesięcy od daty niniejszego okólnika główny bibliotekarz miejski dokona sprawdzenia stanu wszystkich bibliotek podręcznych oraz doprowadzenia ich do stanu, usprawiedliwionego stałymi potrzebami wydziałów

III. Katalogowanie książek.

Poniżej podaje się wzór katalogów podręcznych bibliotek wydziałowych przyczem:

W rubryce pierwszej należy pisać liczbę porządkową książek, będących w posiadaniu Wydziału; w rubryce drugiej — numer inwentarzowy Miejskiej Biblioteki Publicznej; numer ten znajduje się na ostatniej stronie książki i oznaczony jest dodatkowo literą „W” (inwentarz książek wydziałowych); trzecia rubryka ma zawierać nazwisko autora książki; w wypadku, gdy książka ma więcej autorów, niż jednego, należy uwzględnić nazwisko tylko pierwszego; gdy zaś nie jest podane nazwisko autora, należy napisać nazwisko tłumacza, a w braku tegoż — redaktora lub wydawcy, — nazwę instytucyj, jeśli dzieło ma charakter oficjalny lub wreszcie jeżeli niema żadnych danych poprzednich — wyraz — któryby najwięcej oddawał treść książki; rubryka czwarta mieści możliwie pełny tytuł książki; rubryka piąta — ilość tomów.

Jeżeli niektóre Wydziały posiadają organizację bibliotek podręcznych, uznaną przez Miejską Bibliotekę Publiczną, winny uzupełnić tylko posiadane katalogi numerem inwentarza Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Ponieważ biblioteki podręczne Wydziałów mają być nieliczne, przeto nie należy prowadzić innych systemów katalogów, jak tylko niżej wskazany.

Jednocześnie poleca się przechowywać książki w suchym miejscu i w szafach, układając je na półkach według formatu.

Wzór katalogów podręcznych bibliotek wydziałowych.

Liczba porządk.	Liczba inwent. M. B. P.	Nazwisko i imię autora	Tytuł	Ilość tomów	Uwagi
-----------------	-------------------------	------------------------	-------	-------------	-------

IV. Instrukcja o prowadzeniu bibliotek wydziałowych.

1. W celu roztoczenia należytej kontroli nad książkami i czasopismami wprowadza się katalogi, o których mowa w III części niniejszego okólnika.
2. W Wydziale może być tylko jedna biblioteka wydziałowa, a prowadzenie tejże winno być powierzone jednej osobie na czas dłuższy. Zmian osoby bibliotekarza wydziałowego należy, o ile możności, unikać. W razie zmiany bibliotekarza winien być sporządzony protokół zdawczo-odbiorczy.
3. Prawo do korzystania z biblioteki wydziałowej mają tylko pracownicy biurowi danego Wydziału tak etatowi, jak i nieetatowi.
4. Książki i czasopisma należy wydawać za specjalnem pokwitowaniem na każdy tom. Pokwitowanie będzie zwracane wystawcy przy oddaniu wypożyczonej książki lub czasopisma.
5. W dniu 1 każdego miesiąca winien bibliotekarz przechowywane u siebie pokwitowania sprawdzać w celu dopilnowania zwrotu brakujących książek i czasopism.

6. Okres, na jaki można wypożyczać książki, ustala się na 2 tygodnie maximum, czasopisma — na 3—4 dni, przyczem zabieranie tychże do domu jest niedopuszczalne.
W razie nagłej potrzeby obowiązuje wypożyczającego natychmiastowy zwrot.
 7. W razie wyjazdu pracownika na urlop ewentualnie w razie dłuższej choroby lub nieprzewidzianego dłuższego okresu nieobecności w biurze z innych powodów — należy wszystkie wypożyczone książki i czasopisma zwrócić.
 8. Wypożyczone książki i czasopisma winny być zwrócone w stanie nieuszkodzonym, przyczem robienie notatek, uwag, podkreśleń i t. p. znaków jest bezwzględnie wzbronione.
 9. Za straty wynikłe wskutek uszkodzenia książki lub czasopisma odpowiada dany pracownik materialnie.
 10. W dniu 1 kwietnia każdego roku winna być przeprowadzona gruntowna rewizja biblioteki wydziałowej przy udziale naczelnika Wydziału lub jego zastępcy i bibliotekarza oraz winien być sporządzony protokół rewizji.
- Wzór pokwitowania:

P o k w i t o w a n i e.

Niniejszem kwituję odbiór wypożyczonej (ego) z Wydziału
 książki — czasopisma pod tytułem i zobowiązuję się zwrócić nieuszkodzoną (e) w terminie do dnia
 Łódź, dnia 19 . . . r.
 Podpis czytelnego
 Stanowisko

Wykazy pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych, które Wydziały zamierzają prenumerować w przyszłym roku, należy przesłać Wydziałowi Prezydjalnemu w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 grudnia 1932 roku.

Łódź, dnia 17 listopada 1932 roku.

Prezydent (—) B. Ziemięcki.

Dyrektor Zarządu Miejskiego (—) M. Kalinowski.

KRONIKA MIEJSKA.

W sprawie obniżenia stawki opłat za wynajem mieszkań w hotelach, pensjonatach, pokojach umebLOWANYCH i t. p. Na wniosek Wydziału Podatkowego — Magistrat rozszerzył uchwałę swą, zapadłą w dniu 27 października r. b. w sprawie wprowadzenia w życie na okres przejściowy ulgowych stawek podatku za wynajem mieszkań w hotelach, pensjonatach, pokojach umebLOWANYCH, noclegowych i gospodach.

W myśl tej uchwały — z dniem 1 listopada pobierana jest od osób, przebywających we wspomnianych lokalach przynajmniej 7 dni bez przerwy, opłata w wysokości 15 proc., a z dniem 1 grudnia r. b. miasto pobierać będzie od osób, przebywających w tychże lokalach przynajmniej 15 dni bez przerwy — 10 proc.

Kary za nieprzestrzeganie statutu o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i wido-

wisk. Na wniosek Wydziału Podatkowego — Magistrat postanowił ukarać grzywnami po złotych 100.— właścicieli kinoteatrów: „Bajka“ i „Pan“ za sprzedaż nieostemplowanych biletów wejścia.

Regulamin sanitarno - porządkowy. Magistrat na posiedzeniu swem zatwierdził nowoobracowany przez Wydział Zdrowotności Publicznej Regulamin sanitarno-porządkowy.

Regulamin ten — na podstawie art. 14 Rozporządzenia Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do Walki z Epidemjami z dnia 10-go czerwca 1921 roku o utrzymaniu porządku w domach, na dziedzińcach, chodnikach i jezdniach w gminach miejskich (Dz. U. Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 55, poz. 346) wydany został w celu skutecznego zwalczania — w interesie dobra publicznego — wszelkich chorób zakaźnych.

Zachorowania na choroby zakaźne. W ciągu tygodnia od dnia 20-go do 26-go listopada r. b. włącznie — zgłoszono na Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki zachorowań na choroby zakaźne:

Dur brzuszny 42 przypadków (w tygodniu poprzednim 47 przy-

padków), czerwonka 1 przypadek (—), płońca 79 przypadków (82), błonica 58 przypadków (53), odra 13 przypadków (11), róża 4 przypadki (7), krztusiec 3 przypadki (—), gorączka płożowa 7 przypadków (10).

Ogółem zanotowano w tygodniu sprawozdawczym 207 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tygodniu poprzednim 240 przypadków.

Kary za antysanitarny stan posesyj. Łódzkie Starostwo Grodzkie — na wniosek Wydziału Zdrowotności Publicznej — ukarało w drodze administracyjnej za antysanitarny stan posesyj przywnami od 15 do 50 złotych następujących właścicieli nieruchomości:

Klepfisza Moszka, Biedaka Mordkę i Biedaka Szymona (Stary Rynek Nr. 4), Langhoff Olgę (Radwańska 50), Markusfelda Wolfa (Cegielniana Nr. 80), Rubinsztajna Lejba (Północna Nr. 39), Zeligmana Ezrę (Andrzeja Nr. 25), Braitsztajna Szlamę i Szlachtusa Izraela (Śródmiejska Nr. 76), Herszberga Moszka Szyję (Zawadzka Nr. 37), Bornsztajna Froima (Piłsudskiego Nr. 19), Hoffmana Mendla (Pomorska Nr. 32), Klajner Rozalinę i Markus Wandę (Wólczańska 19).

Z ŻYCIA MIAST

KRONIKA SAMORZĄDOWA.

m. st. WARSZAWA.

Oświetlenie miasta. Oświetlenie Warszawy posiada liczne braki. W celu zbadania tych braków Magistrat wybrał w roku zeszłym komisję z udziałem ławników i przedstawicieli właściwych działów gospodarki miasta. Komisja sprawdziła stan oświetlenia większej liczby ulic i przedstawiła wnioski.

Najwłaściwiej oświetlony jest w Warszawie most Kierbedzia. Światło pada na wszystkie jego części równomiernie. Natomiast na ulicach daje się zauważyć niejednostajność oświetlenia. Przejścia z różnych sfer intensywności oświetlenia bywają gwałtowne i wobec tego rażące.

Na wielu ulicach należałoby powiększyć liczbę latarni elektrycznych. Stoi temu na przeszkodo-

dzie zbyt wysoka cena elektryczności. Zgodnie z umową koncepcyjną, miasto uczestniczy w wydatkach inwestycyjnych i instalacyjnych elektrowni. Należałoby w wielu miejscach ustawić latarnie niższe, najwyżej pięciometrowe, ale ustawić je gęściej. Taki sposób jest najbardziej odpowiedni dla oświetlenia ulic wąskich.

Co się tyczy oświetlenia gazowego, na skutek zaleceń komisji następuje zmiana latarni dawnego typu na nowe, bardziej odpowiednie i silniejsze.

Bony miejskie. P. minister spraw wewnętrznych wyraził zgodę na uchwałę Rady Miejskiej m. st. Warszawy, dotyczącą wypuszczenia 3-letnich 6 proc. bonów m. st. Warszawy na ogólną sumę 15.000.000 złotych.

R Ó Ż N E.

CHEŁM.

Nowy zakład dla umysłowo chorych. W Chełmie odbyło się otwarcie zakładu leczniczego dla umysłowo chorych. Zakład powstał staraniem Związku sejmików powiatowych województwa lubelskiego, który otrzymał na ten cel od rządu subwencję w wysokości 700.000 zł., oraz budynek po byłym urzędzie gubernialnym. Zakład obliczony jest na 400 chorych.

WILNO.

Praca dla bezrobotnych. W dniach najbliższych Magistrat zatrudni partję bezrobotnych przy budowie szosy sołtaniskiej. Ponadto ma być jeszcze zatrudnionych kilkudziesięciu bezrobotnych przy innych robotach.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że Urząd Wojewódzki Łódzki — Wydział Samorządowy — reskryptem z dnia 18 listopada 1952 roku L. SF. I. 5/15/52 zatwierdził uchwalone przez Radę Miejską w dniu 15 września 1952 roku stawki komunalnego dodatku do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków na rok 1953 w wysokości następującej:

- a) 100% opłaty państwowej od patentu na wyrób trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych.
- b) 200% opłaty państwowej od patentu na sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych.

Łódź, dnia 30 listopada 1952 roku.

MAGISTRAT m. ŁODZI

Prezydent (—) B. Ziemięcki.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że Rada Miejska uchwałą z dnia 10 listopada 1952 roku postanowiła, opierając się na art. 119 p. a ustawy z dnia 15 lipca 1925 roku o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550) oraz na art. 8 ustawy z dnia 11 sierpnia

1925 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) ustalić na rok 1935 wysokość dodatku komunalnego na rzecz m. Łodzi do państwowego podatku przemysłowego od obrotu przedsiębiorstw i zajęć, wykonywanych na obszarze m. Łodzi, na 25% podatku państwowego.

Łódź, dnia 30 listopada 1932 roku.

MAGISTRAT m. ŁODZI
Prezydent (—) B. Ziemięcki.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że reskryptem Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Samorządowego z dnia 18 listopada 1932 r. L. SF. 1. 5/16/32 zatwierdzona została uchwała Rady Miejskiej z dnia 15 września 1932 r. powzięta na podstawie art. 15 ust. 2 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1925 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) w brzmieniu nadanem ustawą z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 225), a ustalająca na rok 1935 dodatek komunalny na rzecz m. Łodzi do procentowych opłat stemplowych, należnych od aktów notarialnych, sporządzanych na obszarze m. Łodzi, w wysokości 50% opłaty stemplowej.

Wspomnianemu dodatkowi komunalnemu nie podlegają akty dotyczące przeniesienia własności rzeczy nieruchomości, od których pobierany jest dodatek komunalny na rzecz m. Łodzi na podstawie art. 15 cytowanej wyżej ustawy oraz akty, od których wyżej określony dodatek obowiązana byłaby uiszczać Gmina Miejska Łódź.

Łódź, dnia 30 listopada 1932 roku.

MAGISTRAT m. ŁODZI
Prezydent (—) B. Ziemięcki.

OGŁOSZENIE.

Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi unieważnił potwierdzenie wydane na imię: Mendla-Herszla Leslaua (ul. Nowomiejska Nr. 6), wydając także na imię: Leslau Małki, zamieszkałej przy ul. Nowomiejskiej Nr. 6.

OGŁOSZENIE.

Zaginęło potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi firmie: „Soieries“ (ul. Piotrkowska Nr. 90).